

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Maliye Bakanı Mehmet Şimşek tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını dilerim.

Ali İhsan KÖKTÜRK
CHP Zonguldak Milletvekili

“Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) her ay açıkladığı dış ticaret verileri içinde ülkelere göre ithalatın en son ülkesini “Gizli Ülke” olarak duyuruyor. Daha önce küçük görünen rakam 2013’te bir anda patladı. Öyle ki Gizli Ülke artık Almanya, ABD, Rusya, Çin’in ardından Türkiye’nin en çok ithalat yaptığı 5. ülke oldu.

2006 ile Temmuz 2011 arasında Türkiye, daha önce 9 ülke için açıkladığı ithalatın 32 milyar dolarını “revizyon yapıyorum” diyerek gizleme kararı aldı. Verilere göre Türkiye yılın ilk 3 ayında Gizli Ülke’den 3.1 milyar dolarlık mal aldı. 2011’de 8.7 milyar dolar, 2012’de de 12 milyar dolarlık ithalat yapılmış bu gizemli ülkeden. www.manset.at’dan **Tarık Yılmaz**’ın yaptığı tespitlere göre Gizli Ülke bir tane değil, küçük rakamları saymazsak 9 ülke. İşte ithalatın gizlenmesine karar verilen 9 ülke:

- İthalatı Gizli Ülke statüsüne kaydırılan en önemli ülke Suudi Arabistan. 2006–2011 Temmuz arasında Suudi Arabistan’dan yapılan 14.1 milyar dolarlık ithalat bir anda 5.6 milyar dolara indi.

Aradaki 8.4 milyar dolarlık ithalat ise gizlendi, yani Gizli Ülke kategorisinin içine atıldı. En büyük gizleme 2008 yılında 2.4 milyar dolarla yapıldı.

-Suudi Arabistan’ın ardından ikinci sırada Cezayir var. Türkiye Cezayir’den daha çok sıvılaştırılmış doğalgaz temin ediyor. TÜİK bu ülkeden 5.5 yılda yapılan ithalatın 7.2 milyar dolarını gizledi.

TÜİK’in son 2 yıldır benzer rakamlar ayırdığı tahminiyle neredeyse Cezayir’den 10 milyar dolarlık ithalat gizlenmiş olacak.

- Irak’tan yapılan ithalat 5.5 milyar dolar gizlendi. Son 3 yılda ivme o kadar hızlandı ki diğer ülkeleri sollayıp en fazla gizlenen ülke haline geldi.

- Türkiye’nin önemli enerji tedarikçisi Azerbaycan, resmi ithalattan Gizli Ülke statüsüne sokulan rakam açısından dördüncü sırada. Azerbaycan’dan yapılan 2.6 milyar dolarlık ithalat revizyonla birlikte gizli ülke kapsamına sokuldu.

- Müteahhitlik hizmetleri verdiğimiz Libya’da ülkede **Kaddafi** döneminin ithalat rakamlarında ciddi bir gizleme söz konusu. 2 milyar 555 milyon dolar Cezayir’den yapılan ithalatın içinden alınıp Gizli Ülke rakamlarının içine dahil edilmiş.

- Enerji tedarikçisi bir diğer ülke olan Kazakistan’la rakamların gizlenmesi 2008 ve sonrasına denk geliyor. Gizlenen rakam 2.5 milyon dolar.

23870

- Nijerya ithalatın gizlendiği bir diğer ülke. Afrikalı ülkeden gizlenen ithalat 2.2 milyar dolar.
- Avrupa'dan tek ülke İtalya. 5.5 yılda 703 milyon dolarlık rakam İtalya'nın resmi kayıtlarından düşerek Gizli Ülke'ye geçirilmiş.
- **Beşşar Esad** döneminde yapılan ithalatta revizyon üç yılda yapılmış; 2007, 2009 ve 2010. Rakam ise 434 milyon dolar.” (Cumhuriyet, Ekonomi Servisi, 5 Mayıs 2013)

Buna göre;

1. 9 ülkeden yapılan ithalatın gizlenmesine karar verilmesinin gerekçesi nedir?
2. İthalatın gizlenmesine karar verilen ülke sayısının artmasının nedenleri nelerdir?
3. Daha önce ithalatımız küçük olan, ancak 2012 yılında birdenbire patlayarak 5. Sıraya yükselen gizli ülke hangi ülkedir? Bu ülke ile ithalatımızın birdenbire büyük rakamlara ulaşmasının arkasındaki ekonomik ve politik nedenler nelerdir?